

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE BEDLNO NA LATA
2026 - 2030**

BEDLNO 2025

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Podstawy prawne programu	3
3. Charakterystyka zjawiska przemocy	4
4. Skutki przemocy domowej	5
5. Diagnoza zjawiska przemocy.....	6
6. Analiza SWOT	11
7. Zasoby kadrowe i instytucjonalne	13
8. Adresaci programu	13
9. Realizatorzy programu	13
10. Cel główny i cele szczegółowe programu	14
11. Przewidywane efekty realizacji Programu	18
12. Miejsce i czas realizacji Programu	18
13. Monitoring i ewaluacja	18
14. Finansowanie Programu	19

I WPROWADZENIE

Zadaniem zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc normuje ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673).

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Bedlno na lata 2026 – 2030, zwanego dalej Programem. Program ten zawiera formalne podstawy zasad działania cele, wymienia realizatorów i adresatów programu, instytucje i organizacje współpracujące. Środkiem do zbudowania skutecznego wspierania rodzin dotkniętych przemocą, jest zintegrowane, określone programem działanie profesjonalnie pomagających pracowników socjalnych, policjantów, kuratorów sądowych, przedstawicieli oświaty, przedstawicieli ochrony zdrowia, żandarmerii wojskowej, organizacji pozarządowych oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest obecna w życiu codziennym. Zjawisko przemocy dotykające społeczność jest ściśle powiązane i innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji. Tylko zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji daje szansę stworzenia jednolitego programu wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

II PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026–2030 opracowany i realizowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2025 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673). Zgodnie z zapisem w art. 6 ust. 2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W niniejszym Programie uwzględniono także podstawowe akty prawne, które współtworzą charakterystyczny system przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1214 ze zm.),
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023 poz. 2151 ze zm.),
- 3) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 poz. 1870),
- 4) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Z 2025 r. poz. 49),
- 5) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (t.j.: Dz.U. z 2025 r. poz. 383),
- 6) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j.: Dz.U. z 2023 r. poz. 2809),

- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939),
8) Ustawa z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1568 ze zm.),
9) uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024- 2030 (M.P. poz. 1232).

III CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny.

Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. **Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.
6. **Cyberprzemoc** – to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez agresję słowną, np.: wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawiania przykrości lub wystraszania innej osoby, upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczenie z grona „znajomych” w internecie, celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci.

Zjawisko przemocy domowej należy zatem analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną.

Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy Fazy powtarzającego się cyklu, są to:

1. **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe.

2. **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych.

3. **Faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kk), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do 10 lat i od 2 lat do 12 lat pozbawienia wolności.

IV. SKUTKI PRZEMOCY DOMOWEJ

Bezpośrednie skutki przemocy domowej można podzielić na:

- objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu),
- objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne),
- objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- objawy seksualnego wykorzystania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akt przemocy – najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniem zachowania związanym z trudnościami kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona, jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interdyscyplinarnych ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmując postawę biernego oporu.

W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi ludźmi.

W celu właściwej oceny sytuacji i zapewnieniu ochrony przed przemocą domową wprowadzono zmiany w ustawie poprzez dodanie pkt 4a i 4b oraz ust. 8 w art. 12a, który mówi o dokonaniu oceny ryzyka poprzez wypełnienie kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

Przemoc ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale przede wszystkim do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

V. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY

Zadaniami z zakresu pomocy społecznej oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Bedlnie. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przemoc domowa jest złożonym zjawiskiem a dokładny pomiar jego skali, zarówno na świecie jak i w Polsce, a także na poziomie lokalnym jest trudny do zrealizowania. Najpoważniejszą trudnością w diagnozowaniu wielkości zjawiska przemocy domowej jest uzyskanie wiarygodnych, rzeczywistych danych charakteryzujących jej rozmiary. Nadal wiele przypadków przemocy nie jest zgłaszanych, głównie z powodu strachu, wstydu, braku wiary w skuteczność prawa i obowiązujących procedur. W przypadku, gdy osoby doznające przemocy domowej decydują się na ujawnienia tego problemu, rodzaj i skutki doznanej przemocy mogą oceniać jedynie subiektywnie, to znaczy minimalizować je lub wyolbrzymiać. Można jednak próbować oszacować skalę zjawiska przemocy domowej za pomocą dostępnych źródeł informacji. Są nimi m.in. statystyki Zespołu Interdyscyplinarnego dot. uruchomionych procedur Niebieskie Karty, statystyki policji, czy dane zbierane przez podmioty udzielające pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz prowadzące oddziaływania wobec sprawców przemocy domowej. Poniżej przedstawiona została skala zjawiska w ujęciu lokalnym na podstawie danych statystycznych.

Bedno to gmina wiejska położona w powiecie kutnowskim województwa łódzkiego. Jej powierzchnia obejmuje 126 km² i graniczy z Gminami Zduny, Żychlin, Krzyżanów, Oporów, Bielawy. Podzielona jest na 39 sołectw: Annetów, Antoniew, Bedno Parcel, Bedno Wieś, Dębowa Góra, Ernestynów, Florianów, Garbów, Głuchów, Gosławice, Groszki, Janów, Jaroszkówka, Józefów, Kamilew, Kazimierek, Konstantynów, Kręcieszki, Mateuszew, Orłów Kolonia, Orłów Parcel, Pniewo, potok, Plecka Dąbrowa, Stanisławice, Stradzew, Szewce Nadolne, Szewce Owsiane, Szewce Walentyna, Waliszew, Wewiórz, Wojszyce Kolonia, Wojszyce Parcel, Wola Kałkowa, Wyrów, Załusin, Zleszyn, Zosinów, Żeronice.

Struktura demograficzna, będąca rezultatem procesów demograficznych w przeszłości, determinuje kształtowanie się zjawisk demograficznych i społecznych w przyszłości. Rozpoznanie istotnych cech, zjawisk procesów społecznych jest także kontekstem dla weryfikacji kierunków dotychczasowych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie umożliwia wnioskowanie dotyczące wymaganych w tym zakresie zmian, zarówno w odniesieniu do skali interwencji, jak i jej rodzaju.

Gminę Bedno w 2024 roku zamieszkiwało 5151 osób. Na przestrzeni analizowanych lat liczba mieszkańców kształtowała się następująco:

Tabela Nr 1. Liczba ludności na przestrzeni lat 2022 – 2024.

Liczba mieszkańców Gminy	2022	2023	2024
Ogółem:	5 248	5 208	5 151
W tym kobiety:	2 602	2 586	2 555
W tym mężczyźni	2 646	2 622	2 596

*Źródło USC Bedlno***Tabela Nr 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2022- 2024**

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023	2024
1.	Wiek przedprodukcyjny	15,95	15,86	16,68
2.	Wiek produkcyjny	61,39	60,75	59,04
3.	Wiek poprodukcyjny	22,66	23,39	24,29

Źródło: USC Bedlno

Spółeczeństwo Gminy Bedlno jest społeczeństwem starzejącym się, z roku na rok zwiększa się udział seniorów w stosunku ludności w wieku poprodukcyjnym. Jest to tendencja charakterystyczna dla całego kraju. Głównymi powodami trudnej sytuacji życiowej mieszkańców Gminy Bedlno jest ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność. Tabela poniżej przedstawia zestawienie przyczyn przyznawania świadczeń z pomocy społecznej do liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2022 – 2024.

Tabela Nr 3. Zestawienie przyczyn przyznawania pomocy dla rodzin korzystających ze wsparcia GOPS w Bedlnie na przestrzeni lat 2022 – 2024

Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej	2022	2023	2024
Bezrobocie	23	19	21
Ubóstwo	56	46	43
Długotrwała lub ciężka choroba	18	16	17
Bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	5	4	3
Wielodzietność	1	4	2
Niepełnosprawność	29	22	21
Alkoholizm	0	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	2	3
Zdarzenie losowe	9	0	0
Bezdomność	0	0	0

Źródło: Dane GOPS Bedlno

W 2025 r. na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bedlnie w okresie kwiecień – maj zostały przeprowadzone badania diagnozujące problemy społeczne na terenie gminy w tym zjawisko przemocy, których efektem jest Diagnoza problemów społecznych w Gminie Bedlno. Celem podjętych badań była analiza wybranych problemów społecznych w tym także przemocy. Badania zostały przeprowadzone wśród osób dorosłych oraz uczniów szkół podstawowych w formie ankietowej. W badaniu wzięło udział 273 osób (102 dorosłych mieszkańców, 145 uczniów szkół podstawowych klas 4-6 i klas 7-8 a także 26 przedstawicieli instytucji pomocowych)

Wyniki diagnozy wśród dorosłych mieszkańców Gminy Bedlno dały następujące wnioski:

25,49% respondentów zna osoby doświadczające przemocy domowej, a 34,31% nie ma w tym zakresie wiedzy. 31,37% osób deklaruje, że doświadczyło przemocy w życiu, przy czym 6,86% w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Najczęściej wskazywane formy przemocy to przemoc psychiczna (81,25%) i fizyczna (56,25%), rzadziej ekonomiczna, seksualna, zaniedbanie i cyberprzemoc.

Sprawcami byli często członkowie rodziny (w tym małżonkowie i partnerzy), ale także osoby obce. 7,84% respondentów przyznało się do stosowania przemocy. Wśród nich 75% stosowało przemoc fizyczną. Ofiarami były najczęściej osoby obce (37,5%) oraz dzieci (25%). 25% sprawców przemocy było pod wpływem alkoholu lub narkotyków. Większość respondentów (63,73%) nie uważa, by istniały okoliczności usprawiedliwiające przemoc. 76,47% odrzuca stosowanie kar fizycznych wobec dzieci. Cyberprzemocy doświadczyło 54,9% mieszkańców, najczęściej były to wyzwiska, wyłudzenia i kradzieże kont. 10,78% badanych przyznaje się do stosowania cyberprzemocy wobec innych.

Problemy przemocy z perspektywy uczniów klas 4-6

Szkoły podejmują działania profilaktyczne i wychowawcze zawierające treści dotyczące przeciwdziałania agresji i przemocy na zajęciach wychowawczych. Poruszane są tematy o samopoczuciu uczniów oraz jest to czas na rozwiązywanie bieżących problemów. Przeprowadzane są lekcje na temat agresji, emocji oraz jak sobie radzić z emocjami, pogadanki z zaproszonymi gośćmi.

W ocenie uczniów najczęstszymi przyczynami agresji są uzależnienia (67,9%), problemy rodzinne (46,91%), wpływ mediów (46,91%) oraz choroby psychiczne (41,98%). Przemocy doświadczyło 22,22% uczniów – najczęściej ze strony kolegów ze szkoły (50%) i znajomych (38,89%). Najczęstsze formy doświadczanej przemocy to przemoc psychiczna (66,67%) i fizyczna (55,56%).

Nieliczni doświadczyli przemocy seksualnej lub zaniedbania (po 16,67%). W większości przypadków sprawcy nie byli pod wpływem substancji psychoaktywnych. 18,52% uczniów przyznało, że stosowało przemoc – najczęściej wobec kolegów ze szkoły (60%), rodzeństwa oraz znajomych. Wśród stosowanych form przemocy dominowała przemoc fizyczna (73,33%) oraz psychiczna (46,67%). 33,33% uczniów uważa, że w ich szkole występuje problem przemocy rówieśniczej, natomiast 43,21% nie ma zdania. W razie doświadczenia przemocy uczniowie najczęściej zgłosiliby się po pomoc do rodziców (74,07%), nauczycieli (37,04%) i znajomych (34,57%).

Problemy przemocy z perspektywy uczniów klas 7-8

Z przemocy domowej zna przypadki 29,63% uczniów, a 18,52% deklaruje, że doświadczyło przemocy osobiście. Przemoc psychiczna (77,78%) i fizyczna (61,11%) były najczęściej wskazywanymi formami przemocy. Sprawcami były osoby z najbliższego otoczenia (rodzina, znajomi), a w 16,67% przypadków osoby pod wpływem substancji psychoaktywnych. 16,05% badanych przyznało się do stosowania przemocy, najczęściej wobec kolegów ze szkoły (75%) i rodzeństwa. 36,42% uczniów uważa, że w ich szkole występuje problem przemocy rówieśniczej. W sytuacji doświadczenia przemocy 66,67% zwróciłoby się po pomoc do rodziców, 38,27% do nauczycieli, a 33,33% do znajomych.

Z uczniami doświadczającymi przemocy i wskazującymi zachowania agresywne szkoły prowadzą pracę indywidualną z uczniem poprzez prowadzenie rozmów wychowawczo – dyscyplinujących z wychowawcą oraz pedagogiem szkolnym.

Celem przeprowadzonych badań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bedlnie było uzyskanie informacji na temat poziomu wiedzy respondentów z zakresu zjawiska przemocy domowej, a także poznania ich opinii na temat systemu przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Bedlno.

W oparciu o przedstawione wnioski, opracowano następujące zalecenia dla Gminy Bedlno, które mają na celu skuteczne przeciwdziałanie problemom społecznym – przemocy :

1. Tworzenie lokalnych punktów wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wzmocnienie istniejących instytucji, które oferują pomoc psychologiczną, prawną i schronienie dla osób doznających przemocy.
2. Rozszerzenie programów edukacyjnych dotyczących rozpoznawania i zgłaszania przemocy domowej, a także szkoleń dla nauczycieli, pracowników socjalnych i służb medycznych w zakresie identyfikacji osób doznających przemocy.
3. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, uczniów i rodziców dotyczących oznak przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, a także skutecznych sposobów przeciwdziałania.
4. Wdrażanie programów, które promują zdrowe relacje między uczniami np. warsztaty dotyczące rozwiązywania konfliktów, empatii i współpracy.
5. Stworzenie łatwo dostępnych kanałów wsparcia dla osób doznających przemocy np. anonimowe infolinie lub platformy internetowe, gdzie uczniowie mogą zgłaszać przemoc bez obaw przed odwetem.

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy domowej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bedlnie oraz funkcjonujący w jego ramach Zespół Interdyscyplinarny. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują m.in. z instytucjami i służbami takimi jak: Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy, kuratorzy, służba zdrowia, oświata.

Jedną z analizowanych kwestii są dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych. W ciągu omawianych lat, liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego oraz liczba posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych ma tendencję rosnącą. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela Nr 4. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy i grup roboczych w latach 2022 – 2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba posiedzeń Zespołu interdyscyplinarnego	4	4	6
Liczba powołanych grup roboczych diagnostyczno-pomocowych	8	5	10
Liczba posiedzeń grup roboczych diagnostyczno-pomocowych	20	24	15

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2022 – 2024

Podjęmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji

oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” miała tendencję rosnącą – w 2022 roku wyniosła 6, w 2023 roku 5, w 2024 roku 13.

Tabela Nr 5. Wśród podmiotów najczęściej wszczynających procedurę znajdują się przedstawiciele policji.

Podmiot wszczynający procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba założonych „ Niebieskich Kart” w 2022	Liczba założonych „ Niebieskich Kart” w 2023	Liczba założonych „ Niebieskich Kart” w 2024
Policja	6	5	12
Pomoc społeczna	1	0	0
Oświata	0	1	1
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0

Źródło: dane ZI

Na przestrzeni lat liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” miała tendencję rosnącą. W roku 2024 liczba rodzin doświadczających przemocy, które zostały objęte działaniami w ramach procedury NK wynosiła 13. Przemoc domowa jest zjawiskiem dotyczącym różnorodnych grup społecznych, niezależnie od wieku, płci, wykształcenia, pozycji społecznej czy zawodu. W 2024 roku główną grupą dotkniętą przemocą domową były kobiety – 11, z kolei liczba mężczyzn doświadczających przemocy wyniosła - 3.

Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela Nr 6. Dane statystyczne dotyczące liczby osób doświadczających przemocy, które zostały objęte działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2022 -2024

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023	2024
1.	Liczba rodzin doświadczających przemocy, objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	8	8	13
2.	Liczba kobiet	5	6	11
3.	Liczba mężczyzn	2	2	3
4.	Liczba dzieci	1	2	1

Źródło: Sprawozdania z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bedlno za rok 2022, 2023, 2024.

VI. ANALIZA SWOT

W ramach diagnozy dokonanej na potrzeby niniejszego dokumentu przeprowadzono również analizę SWOT. Umożliwia ona identyfikację mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nami stają, pomagając jednocześnie usystematyzować zgromadzoną dotychczas wiedzę.

Uzyskane wyniki, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu, posłużyły do opracowania założeń lokalnej polityki Gminy Bedlno z zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na najbliższe lata.

Analiza SWOT, jako narzędzie pomocnicze pozwoli na pogłębioną ocenę otoczenia planowanych w przedmiotowym programie kierunków działań. Z oczywistych względów posłuży uporządkowaniu informacji mających kluczowe znaczenie dla przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Bedlno.

Zastosowana technika analityczna SWOT oparta została na czynnikach mających wpływ na rozwój sfery społecznej pogrupowanych w cztery kategorie czynników strategicznych:

- *S (Strengths) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obszaru,
- *W (Weaknesses) – słabe strony : wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obszaru,
- *O (Opportunities) – szanse: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru szansę korzystnej zmiany,
- *T (Threats) – zagrożenia: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, • funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, • działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, • wykwalifikowani pracownicy GOPS, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, stale podnoszący swoje kwalifikacje, • Dobry przepływ informacji pomiędzy instytucjami działającymi w systemie umożliwiającym szybkie działania interdyscyplinarne. Upowszechnianie wśród dorosłych mieszkańców gminy oraz dzieci i młodzieży wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	• Przemoc, która jest silnie zakorzeniona w obyczajowości, utrwalona i podtrzymywana przez stereotypy, • Brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy na terenie gminy Bedlno. • Brak organizacji pozarządowych na terenie gminy Bedlno wspierających osoby i rodziny doświadczających przemocy. • Bardzo niewielkie zainteresowanie programem korekcyjno-edukacyjnym ze strony osób stosujących przemoc w rodzinie. • Zbyt mała liczba wyroków Sądu zobowiązujących osoby stosujące przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. • Zbyt mała liczba spraw związanych z przemocą trafiających do Sądu oraz długi okres oczekiwania na wydanie wyroku. • Niepełna diagnoza problemu przemocy w rodzinie z uwzględnieniem przemocy wobec dzieci i młodzieży. • Brak oferty długoterminowej kompleksowej terapii i pomocy dającej szanse na poprawę sytuacji w rodzinie.

SZANSE	ZAGROŻENIA
• zmiany prawne wpływające na skuteczniejsze formy udzielania pomocy osobom zagrożonym przemocą domową, • zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania uzależnień i przemocy domowej,	• niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym, • istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy domowej, • brak reakcji społeczeństwa na występującą przemoc domową, • niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej,

• możliwość realizowania programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, a przy tym poszerzenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie przemocy, • możliwość podnoszenia umiejętności służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	• możliwość wypalenia zawodowego wśród służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, • uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej, • niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin.
---	---

VII. ZASOBY KADROWE I INSTYTUCJONALNE

W Gminie Bedlno bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bedlnie,
2. Komisariat Policji w Żychlinie i Komenda Powiatowa Policji w Kutnie,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bedlnie,
4. Prokuratura Rejonowa w Kutnie,
5. Placówki Oświatowe,
6. Ośrodki Zdrowia,
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie,
8. Sąd Rejonowy w Kutnie – kuratorzy zawodowi i społeczni,
9. Inne zainteresowane instytucje.

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bedlno na lata 2026 – 2030 skierowany jest do:

1. osób doznających przemocy domowej,
2. osób stosujących przemoc domową,
3. świadków przemocy domowej,
4. społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
5. przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bedlnie,
2. Komisariat Policji w Żychlinie,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bedlnie,
4. Placówki Oświatowe,
5. Służba zdrowia,
6. Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Bedlno,
7. Punkt Interwencji Kryzysowej w Kutnie,
8. Sąd Rejonowy w Kutnie,
9. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kutnie.

X. CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Bedlno.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

I CEL – Zwiększenie działań w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy.

II CEL – Zwiększenie skuteczności programów dla osób stosujących, a także podejrzanych o stosowanie przemocy domowej.

III CEL – Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy Domowej.

IV CEL - Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

I CEL – Zwiększenie działań w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy.

Zadanie	Działania	Harmonogram	Realizatorzy
Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom doświadczającym przemocy	Aktywna działalność ZI, Tworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych, Realizowanie procedury „Niebieskie Karty” Prowadzenie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, medycznego, prawnego, dla osób doświadczających przemocy a także prowadzenie pracy socjalnej,	2026 - 2030	- Zespół Interdyscyplinarny, - GOPS w Bedlnie, - Komisariat Policji w Żychlinie, - Ośrodki Zdrowia, - Placówki oświatowe, PIK Kutno

	Opracowywanie i realizowanie indywidualnych oraz grupowych działań edukacyjnych, które są kierowane do osób doznających przemocy domowej, Zapewnienie bezpieczeństwa osobą doświadczającym przemocy domowej poprzez np. zapewnienie schronienia, udzielenia pomocy finansowej i rzeczowej, Upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy : medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej, Publikowanie na stronie internetowej GOPS w Bedlnie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.		
--	---	--	--

Wskaźniki:

- 1.Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 2.Liczba utworzonych grup diagnostyczno – pomocowych,
- 3.Liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych,
- 4.Liczba interwencji związanych z przemocą domową,
- 5.Liczba założonych „Niebieskich Kart”,
- 6.Liczba przeprowadzonych specjalistycznych porad,
- 7.Liczba osób korzystających z poradnictwa,
- 8.Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia,
- 9.Liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych dotyczących przemocy domowej,
- 10.Liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,
- 11.liczba osób, którym zapewniono schronienie,
- 12.Liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej i rzeczowej.

II CEL - Zwiększenie skuteczności programów dla osób stosujących, a także podejrzanych o stosowanie przemocy domowej.

Zadanie	Działania	Harmonogram	Realizatorzy
Prowadzenie działań motywujących do zmiany zachowań	Motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych. Prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc domową. Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy domowej, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową. Kierowanie wniosków do GKRPA w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.	2026 -2030	GOPS w Bedlnie, GKRPA w Bedlnie, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Żychlinie PIK Kutno

Wskaźniki:

1. Liczba osób które brały udział w zorganizowanych programach korekcyjno-edukacyjnych oraz programach psychologiczno- terapeutycznych,
2. Liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny,
3. Liczba założonych i zakończonych Kart w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
4. Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,
5. Liczba złożonych zawiadomień w sprawie wykroczenia z art. 66c Kodeksu Wykroczeń,
6. Liczba skierowanych wniosków do GKRPA.

III CEL - Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Zadanie	Działania	Harmonogram	Realizatorzy
Zbieranie danych dotyczących zjawiska przemocy domowej Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej	Prowadzenie badań nad zjawiskiem występowania przemocy domowej na terenie Gminy Bedlno. Realizacja porad oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Edukowanie dzieci młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy, w tym tworzenie programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy.	2026 - 2030	GOPS w Bedlnie, Komisariat Policji w Żychlinie, Placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny.

	Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej min. poprzez organizowanie prelekcji itp. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych (np. plakatów, broszur, ulotek) w tym na temat przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy oraz innych zagrożeń ze strony nowoczesnych technologii komunikowania. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy domowej. Prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących zapobiegania przemocy domowej. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez organizację lokalnych akcji i kampanii lub przyłączenie się do ogólnopolskich kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej.		
--	--	--	--

Wskaźniki:

1. Liczba opracowanych diagnoz dotyczących zjawiska przemocy domowej,
2. Liczba lokalnych i ogólnokrajowych kampanii społecznych w których uczestniczyła gmina Bedlno,
3. Liczba przeprowadzonych warsztatów, programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz liczba uczestników ww. działań,
4. Liczba placówek oświatowych realizujących programy profilaktyczne,
5. Liczba udzielonych porad,
6. Liczba zorganizowanych prelekcji dla społeczności lokalnej oraz liczba uczestników,
7. Liczba przeprowadzonych spotkań, pogadanek profilaktycznych dla rodziców oraz liczba uczestników,
8. Liczba zorganizowanych akcji lokalnych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej, w których Gmina Bedlno uczestniczyła.

IV CEL – Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Zadanie	Działanie	Harmonogram	Realizatorzy
Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy domowej	Systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli podmiotów podejmujących działania na rzecz rodzin doznających przemocy domowej (w tym szkolenia z zakresu radzenia sobie ze	2026 - 2030	GOPS w Bedlnie, GKRPA w Bedlnie, Zespół Interdyscyplinarny.

	stresem, motywacji, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu). Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową w formie min. Superwizji, couchingu, doradztwa. Zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej do specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych.		
--	---	--	--

Wskaźniki:

1. Liczba przeprowadzonych szkoleń,
2. Liczba uczestników szkoleń,
3. Liczba superwizji i innych form wsparcia,
4. Liczba osób korzystających z wyżej wymienionych form wsparcia zawodowego,
5. Liczba zakupionych i udostępnionych materiałów edukacyjnych dla pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

XI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2026 - 2030 planuje się osiągnąć następujące efekty:

1. Zmniejszenie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Bedlno.
2. Zwiększenie świadomości mieszkańców Gminy Bedlno na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy.
3. Zwiększenie wiedzy pracowników instytucji zajmujących się przemocą domową.
4. Zwiększenie skuteczności działań.

XII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie Gminy Bedlno w latach 2026 -2030. Działania zaplanowane do realizacji będą prowadzone w formie ciągłej, od 01 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2030 r. Program nie jest programem zamkniętym i może podlegać modyfikacjom w zależności od potrzeb i możliwości.

XIII. MONITORING I EWALUACJA

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Gminnym Programie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bedlnie. Osobą odpowiedzialną za monitoring i ewaluację Programu będzie Kierownik GOPS w Bedlnie. Kierownik GOPS w Bedlnie będzie co roku przedkładał Wójtowi Gminy Bedlno sprawozdanie z realizacji programu w terminie do 31 marca każdego roku.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bedlnie.

Ewaluacji Programu zostaną poddane wszystkie cele programu, co da podstawę do projektowania działań w kolejnej perspektywie czasowej. Ewaluacja zostanie przeprowadzona w 2029 roku. Ewaluacja pozwoli na ocenę stopnia realizacji założonych celów i identyfikację czynników, mających wpływ na osiągnięty stan oraz pojawiających się problemów i wprowadzenie działań naprawczych.

XIV. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Bedlno, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Środki finansowe przeznaczone na finansowanie Programu w 2026 roku wyniosą 10 000,00 zł. W pozostałych latach środki finansowe będą również zabezpieczane w budżecie na każdy kolejny rok budżetowy.